

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gnoti Seautón, Sive Arnoldi Geulincs Ethica

Geulincx, Arnold

Lugd. Batav., MDCLXXV

§. 2. Virtus Individua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48728](#)

Officio subinde reperiri ; illa quidem per ignorantiam (ut cum filius patrem comilitonem occidit in bello justo putans esse hostem.) Hoc vero per simulationem, malitiam & perversitatem (ut cum largedonat quis , ut avaritiam suam tegat.

§. 2. Virtus Individua.

Individuum est , quod dividi in partes non potest : Virtus ergo Individua nobis dicitur , quia una Virtus sine alia esse non potest, sed necessario , ubi una est, ibi omnes, ubi una aliqua non est, ibi nulla.

Quod quidem in Virtutibus Cardinalibus clarissimum est , de iis enim demonstravimus , quod quotiescumque Virtus in Officium suum tendit , necessario quatuor hisce comitatum esse , diligentia, justitia , obedientia & humilitate. De Virtutibus particularibus non perinde liquet ; quinimo falsissimum hoc Stoicorum dictum esse videtur , quod hic amplectimur, unum particularium Virtutum sine aliis esse non posse , quod enim absurdius populo videtur, quam eum qui comis & facetus est, castum etiam & pium & religiosum esse debere : nec posse eum , qui gravis ac severus est, avarum & Fordidum esse res

res tamen ita se habet , & populo tantum officit præjudicium, dum Officium cum Virtute confundunt : quæ diversa tamen sunt, ut liquet ex præcedentibus ubi ostendimus non alterum modo ab altero. (quod ad distinctionem satis est) sed utrumque ab altero divelli & separari posse: nam & Officium Virtutis sæpe sine Virtute, & Virtus sæpe sine Officio, imo cum deficio repertitur, ut satis demonstratum. Hoc ergo movet populum cur putent urbanum esse eum qui castus non est, quia sæpe vident, aliquem urbanitatis Officium explere, qui castimoniaz Officium deserat, quod nos non negamus, sed luce meridiana clarius esse diximus; ast vero consequens inde esse ut urbanitas à castitate diuisa sit, hoc pernegamus. Nam is, qui in casu posito urbanitatis Officium exsequitur, castitatis non item, is sicuti castus non est, sic nec urbanus, & Officium urbanitatis apud ipsum informe est, & urbanitate illâ, quæ vera Virtus est, vacuum. Cur enim partes urbanitatis explet ille? Anne quia Ratio hoc suadet? Nihil minus: Ratio enim etiam suadet, & æque suadet castitatis partes explere; proinde si Ratio eum movet, nihil causæ est, cur alteras amplectatur, alteras deserat. Non est ergo Ratio,

quæ

quæ ipsum ad urbanitatis Officium impulit, sed libido: seu urbanus fuit quia hoc esse placuit, non vero quia Ratio jussit, hæc perinde castum esse jubebat, quod ipse esse noluit.

Itaque si duobus mihi perinde a amico commendatis, si uni operam meam addicam, alterum deseram, non amici commendatio causam dedit huic operæ meæ, sed selectio & arbitrium meum: sic duabus nobis à Ratione Officiis injunctis, si alteram quidem exsequamur, alteram deseramus, exsecutionem illam non Ratio sibi vindicat; sed libido & beneplacatum nostrum. Igitur nec in exsecutione illa Virtus est, seu amor Rationis, sed libido seu *φιλαργία*. Ratio igitur generalis, cur Virtus nulla ab aliâ Virtute develli possit, hæc est, quod certissimâ Ratione convincamur Virtutem illam, quæ ab alia divelleretur, non Virtutem fore, sed libidinem, quæ ex jam dictis clara sunt: præjudicium, quo ante cum populo laborabamus, excutiens facile, adhibita bona inter Virtutem & ejus Officium distinctione, quæ quidem distinctio clarissima est omnibus perceptu; sed homines (ut plerumque alias) magis laborant hic inadvertentia, quam ignorantia.

§. Vir